Ч. 133 | Середа 17 (29) червня 1898. | Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(§. 14 вже ділає.—Politik о ситуациї.— Montags-Revue против Мадярів. — Урядова Росия а ґен. Комаров. — Іспаньсько-американьска війна).

Міністер фінансів дістав уповажнене постарати ся в міру потреби о 20 мілiонів зр. на покрите потреб інвестицийних, котрі мають установити ся після закона фінансового з 1898 року.

На основі §. 14 основних законів державних оголосила віденьска ґазета урядова розпоряджене цісарске з дня 25 с. м., установляюче провізорию буджетову на другу половину року 1898. Так отже §. 14 зачав вже ділати.

Після Politik заходить ся президент міністрів ґр. Тун і дальше коло того, щоби вивести на порядок дневний акцию угоду межи Чехами а Німцями. В послідних днях відбували ся в сїй справі основні конференциї з проводирями партий, а сего тиждня будуть вести ся і дальше. Мимо того, як здає ся заходи ті не будуть мати ніякого успіху. Німцї не хотять ніяких конференций угодових і не вишлють своїх репрезентантів. Найновійшою причиною до того стали ся торжества в Празї в честь Паляцкого.

Montags-Revue потверджає також що в наслідок тих торжеств щезла послідна надія, щоби Німцї схотїли вислати своїх репрезентантів на ті конференциї. Та сама ґазета виступає також і против Мадярів за то, що они давнїйше не йшли Німцям на руку, але пактували з ґр. Баденїм та з дром Біліньским, щоби виторгувати для Угорщини користну угоду. Тепер видять они, що угорскі Славяни прилучають ся до руху Славян в Австриї і то їх лякає. Тимчасом Німцї научили ся, в який спосіб треба цінити мадярску щирість.

Ґен. Комаров мабуть і сам того не сподївав ся, що так дешевим коштом стане ся великим чоловіком і героем дня в Австриї. В Росиї, в єго вітчинї, уважали єго і уважають лиш за звичайного собі редактора і члена підтоптавшого ся дуже благотворительного комітету — иншого значіня він там не мав і не має. Аж золота Прага наробила єму не так слави як великого розголосу а імя єго все ще шибає ся по ґазетах. Кажуть, що Комаров, будучи в Празї зробив візиту тамошному намістникови ґр. Куденгове, ческому маршалкови краєвому і головно командуючому ґен. в Празї, та що ґр. Куденгове мав єго навіть ревізитувати. N. fr. Presse однакож каже, що маршалєк і головнокомандуючий ґенерал не приняли візити Комарова, бо їх не було дома для него, а що до намістника, то кажуть, що він розмавляв з Комаровом лиш о добрих відносинах межи Австриєю і Росиєю та що зовсїм єго не ревізитував. Але як би впрочім і не було, Комаров в Австриї вийшов на великого чоловіка, а тим часом в Росиї зовсїм не раді єго успіхам в Празї. Петербурґский кореспондент берлиньского Local-Anzeiger-а доносить именно, що в российскім міністерстві для справ заграничних настало велике обурене з причини виступлень Комарова в Празї. В российскій амбасадї у Відни похваляють вповні острий комунікат уміщений в Fremdenblatt-ї. Росияни дивують ся чемности австрийского правительства для Комарова і додають, що в Росиї поступлено би собі зовсїм инакше з таким паном.

Іспаньсько-американьска війна готова перенести ся ще й до Европи. З Вашінґтону доносять именно (а вість та мала вийти з департаменту маринарки), що віцеадмірал Ватзон, котрий тепер перебуває на кораблн „Ню-Йорк“, обійме головну команду ескадри, зложеної з панцирних кораблів і крайсерів, котра має безпроволочно відплисти до іспаньского побережа. До ескадри Ватзона мають прилучити ся також і деякі кораблї з ескадри Самсона.

Чи Американцї зробили би так дїйстно, як о тім розпустили чутку, се велике питане. Здає ся, що їм розходить ся скорше о то, щоби перепудити Іспанїю і наклонити єї до тим скоршого заключеня мира, бо війна доси все ще безуспішна пожерла вже величезні суми, а відтак щоби може і спонукати до відкликаня ескадри адмірала Камари, котра пливе на Филипиньскі острови. Ескадрі тїй впрочім якось не веде ся. Минуло вже споро часу, а она знайшла ся ледви в Каналї Суеским. Тут стрітив єї перший клопіт: єгипетске правительство не дозволило їй набрати вугля. Ще один такий клопіт, а ескадра готова не то не доплисти до своєї цїли, але ще й не буде могла вернути домів.

О битві під Хураґва, коло Сантхаґо де Куба, не ма ще докладних вістий. З Ню-Йорку доносять лиш, що там згинуло 17 Американцїв, 36 ранено, а 9 десь пропало без слїду. В розгарі битви стріляли Американцї на своє власне войско. Войско американьске посуває ся чим раз дальше. Ґен. Шафтер перенїс свою головну кватиру з Баікірі до Хураґви. Перенесено з кораблів також весь провіянт, пашу і муницию. Послідні 4 легкі батериї винесено на дорогу, коло Хураґви, але офіцири кажуть, що та дорога єсть так зла, що годї по нїй транспортовати великі пушки, призначені до облоги міста. Войску роздано живности лиш

МАТЕО ФАЛЬКОНЕ.

(З француского — Проспера Меріме.)

Коли вийдеш з Порто Веккіо на Корсиції і звернеш в північно-західнім напрямі до середини острова, побачиш, що терен піднимає ся досить скоро, а по трех годинах ходу крутими стежками, що завалені скалами і перерізані тут і там пропастями, опиниш ся на краю дуже розлогого „маккі“.[1]) Маккі — то вітчина корсиканьских пастухів і тих, що стоять в непорозуміню з справедливостию. Треба знати, що корсиканьский рільник, хотячи ощадити собі труду гноєня поля, підпалює кусень ліса: щож зробити, коли полумінь піде дальше, як належить; на всякий спосіб має ся певність доброго жнива, коли засїє ся ту землю, знавожену попелом дерев, що на нїй росли. По зібраню колося — солому лишає ся, бо можна би утомити ся єї кошенем — пускає корінє дерев, що лишило ся в земли незнищене, на другу весну дуже грубі літорости, а по кількох лїтах дорастають они до сїмох або вісьмох стіп. Род такої гущавини називає ся маккі. Ріжні роди дерев і деревець складають ся на неї, змішані і покручені як Бог позволить. Лише сокира може чоловікови промостити тамтуди дорогу, а деякі гущавини такі суцїльні, що навіть дика вівця не дістане ся до них.

Хто убив чоловіка, нехай іде до маккі коло Порто-Веккіо, а буде там спокійно жити, маючи добру рушницю, кулї і порох; нехай не забуде також бурого плаща з капузою, що служить за окривало або за сїнник. Пастухи дадуть єму молока, сира і каштанів і не буде потребувати нїчого бояти ся від справедливости або від свояків убитого, хиба що зійде до міста накупити муниції.

Матео Фальконе, як я був в Корсиції 18.. року, мешкав в домку, положенім пів милї від маккі. Був то чоловік досить богатий як на свою околицю; жив благородно, то значить — не робив нїчого. Якийсь дохід приносили єму стада овець, які пастухи — род кочівників — пасли то тут, то там по горах. Два роки по пригоді, котру оповім, виглядав на найбільше пятьдесять лїт. Прошу собі представити чоловіка малого але сильного, з крученими, чорним як крук волосєм, з вірлиним носом, дрібними устами, великими і живими очима і краскою шкіри темної як відворотна сторона чобота. Єго влучність в стріляню уходила за надзвичайну, навіть в Корсиції, так богатій в добрих стрільцїв. На примір Матій нїколи не був би стрілив до дикого барана шротом: о сто двайцять кроків убивав єго кулею в голову або під лопатку. В ночи послугував ся своїм оружем так само легко як в день і оповідано менї о нїм одну річ, котра видалась би неймовірною особам, що не подорожували по Корсиції. Вісїмдесять кроків перед ним ставлено запалену сьвічку за прозорою заслоною з паперу, ширини тареля. Він цїляв, відтак гашено сьвічку і за кілька хвиль, в цїлковитїй темнотї Матео стріляв і перебивав паперову заслону три рази на чотири.

При таких стрілецких спосібностях Матео Фальконе придбав собі голосної слави. Говорено також, що він так само добрий приятель, як і небезпечний ворог; впрочім услужний і спомагаючий бідних, жив в згоді зі всїми в окрузї Порто-Веккіо. Але говорено о нїм, що в Корте, звідки взяв жінку, позбув ся дуже енерґічного суперника, котрого уважали рівно ґрізним у війнї як і в любови: приписували бодай Матієви один стріл, котрий поцїлив того суперника в хвили, коли голив ся перед зеркалом, завішеним на вікнї. Коли справа притихла, Матео оженив ся. Єго жінка Йосифа дала єму насамперед три дочки, вкінци сина, котрого назвав Фортунатом: то була надія єго родини, спадкоємець імени. Дочки добре віддали ся: їх отець міг числити в случаю потреби на штилети і рушницї зятів. Син мав лише ще десять лїт, але вже добре заповідав ся.

Одного дня в осени, вийшов Матео вчасно з жінкою оглянути одну череду. Малий Фортунат хотів іти з ними, але маккі було надто далеко, впрочім хтось мусїв лишити ся

[1]) Корчами зарослі місця.

на пять днів. Дальша достава живности мае бути насамперед зорґанізована.

Новинки.

Львів дня 28-го червня 1898.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пініньский виїхав передвчера вечером з Відня просто до Нового Санча на місце розрухів.

— **Деканом правичого виділу** на університеті львівскім вибраний на 1898/9 рік др. Петро Стебельский.

— **Торжество Мицкевича в Кракові.** В неділю відслонено на краківскім ринку памятник найбільшого польского поета Ад. Мицкевича. На то торжество прибуло множество народа з Галичини, Познанщини, Шлеска і Конґресівки. З родини поета приїхали поміж иньшими син Володислав і дочка, замужна Горецка. В відкритю памятника взяли участь еп. Пузина з капітулою, депутация львівскої ради міста, сенат уніврситету ягайлоньского з всїма професорами, одїтими в тоги. З гостий инших славяньских народів прибуло 22 Чехів, поміж котрими були посли Горжіца і Герольд і знаменитий ческий поет Врхлїцкий. Явило ся також трех Словаків. Перший промовив в часї торжества маршалок краевий, ґр. Баденї, почім памятник відслонено. Промавляли ще: президент міста Кракова Фрідляйн, президент академії наук ґр. Тарновский, посол Бойко в імени селяньства і студент університету Шукевич, писатель драматичний в імени молодїжи. Велике вражінє викликала бесїда ґр. Тарновского, в котрій взивав помочи у Пресьвятої Діви в Ченстохові і Новоґрудку, котра Полякам так дуже потрібна. В часї торжества сьпівали хори і грали орхестри. Вечером відбуло ся торжественне представленє в театрі. Перед представленєм в театрі відбув ся бенкет. Місто було вечером осьвітлене, а зі всїх майже домів повівали хоругви. Вчера відбув ся похід на Вавель, де зложила делеґация вінець на крипті Міцкевича.

— **З Олеська пишуть нам:** Дня 5 липня, в Навечеріє сьв. Йоана Хрестителя відбуде ся в Олеську незвичайне торжество. Єго Сьвятість Папа Лев XIII. посьвятив сам особисто для олеськоі церкви два великі запрестольні празничні образи Матери Божої і сьв. Йоана Хрестителя, мальовані в Римі після нашого руского обряду. При тій нагоді вивінував Єго Сьвятість щедро олеську церков богатими відпустами і сьв. релїквіями сьв. Йоана Хрестителя і инших угодників Божих. Образи і сьв. релїквії привезе з собою в згаданім дни заступник Ординарияту о. Митрат до найблизшої стациї зелїзничої Ожидів о 4-ій годині по полудни. На зустріч вийдуть до стациї процесиї з Олеська і з поблизьких парохій, а з відси з великим торжеством після уложеної проґрами спровадять ся образи і сьв. релїквії до Олеська. Дня 6 липня в сам день празника сьв. Йоана Хрестителя по відправі латиньскої і вірменьскої служби Божої, відправить ся торжественна понтифікальна служба Божа руска. Торжество заповідае ся дуже величаво.

— **Рускі сестри Служебниці** — пише „Душпастир“ — розвивають ся незвичайно гарно. Доси мають свої доми: в Жужели, Кристинополи, Самолусках, Тернополи, Циганах, Уневі, Крилосї, Львові (у СС. Василіянок), Глинянах, Пасїчній і Жовкві. Єсть надія, що незадовго отворить ся ще кілька домів в ріжних місцевостях. Деякі сестри у Львові остають на практиці при шпитали, а опісля мають обняти в свій заряд один з повітових шпиталів. Рівно-ж зачули ми, що управа СС. Служебниць задумує вислати кілька сестер до Відня на науку всяких робіт волїчкових аби відтак сестри, обучивши ся дома, могли учити таких робіт дївчата місцеві, де мають доми. Загальне число руских Служебниць сягае тепер понад 80 дївчат.

— **В розправі о підпали,** яких допускали ся Ґімлї в Рясні рускій під Львовом запав в суботу засуд. Цїлу вину взяв на себе молодий Ґімпель, а отець випер ся всього. В наслїдок того суд увільнив старого Ґімпля, а сина засудив на 15 лїт тяжкої вязниці.

— **Злосливі пси.** Десятилїтна дївчина Катерина Гольшук, замешкала під ч. 36 при ул. Городецкій у Львові, глядала оногди курят, що розбігли ся з подвіря. Побачивши, що курята на сусїднім подвірю, перелїзла через паркан, аби їх загнати. Тодї кинули ся на неї два великі сусїдскі пси і страшенно єї покалїчили, завдаючи їй 23 рани. Покалїчену дївчину осмотрила ратункова стация, а против властительки псів заряджено карне доходженє за то, що пси не були увязані на припонї.

— **Убийство.** Сими днями викрили пастухи в селї Лавочнім, коло Сколього, серед корчів в глубокім ярі людского трупа, в цїлковитім розкладї. Говорять, що ще в цьвітни с. р. приїхав якийсь броварник зі Стрия, щоби закупити більшу скількість хмелевих тик. Якась женщина мала видїти, як той пан в товаристві двох хлопів ішов до лїса оглядати тики, і оповідають, що мав при собі 700 зр. Дня 19 червня була на місци судово-лїкарска комісия зі Сколього.

— **Утонув.** З Дрогобича пишуть: Дня 18 червня утонув в Станилї, дрогобицкого повіта, в кирници 8-лїтний хлопчик. Він хотїв зачерпати води, але втратив рівновагу і упав в кирницю. На поміч не було кому прибігти, бо всї були в поли при роботї.

— **Цїну стеаринових сьвічок** піднесли австрийскі фабриканти о 4 зр. на 100 кільоґрамах, то значить о 4 кр. на однім кільоґрамі. То підвисшенє обовязує від вчерашного дня.

— **Згоріло місто** Богатирів в московскій ґубернії. Именно знищив там пожар 300 домів і 2 церкви. В огни погибло 10 осіб, а дуже богато попарило ся.

— **Померли:** Симеон Киркира, урядник зелїзничий, у Львові, дня 25-го с. м.; — Елеонора з Крушиньских Нероновичева, вдова по бл. п. Іванї Нероновичу, б. пароху в Плазові, в Сільци белзкім.

Господарство, промисл, торговля, ґиґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Що то суть акциї? (III.) Акция яко папір цїнний, виглядае більше менше так: Великий лист паперу, зложений в двое; на однїй половині єсть виписаний заголовок великими буквами, н. пр. „Акция австро-угорского банку“. Під тим приходить число акциї, н. пр. 149.659. (Австро-угорский банк, оснований на 150.000 акциях по 600 зр. Дальше виписано словами, що уділ в сумі 600 зр. вписаний після постанов §. 7 статутів банку на імя того а того до кних основних австро-угорского банку. По сїм приходить дата (день, місяць і рік), коли виставлена акция, печатка і підпис дирекциї. Дальше знаходять ся постанови що-до перенесеня акциї на инше імя. На другій половині паперу єсть визначене місце, на котрім можна перенести акцию на імя иншої особи. До акциї єсть долучений лист паперу з купонами (квітами до відтинаня), але не на якусь, наперед вже означену суму (як н. пр. при облїґациях), лиш на дивіденду з дотичного року. На купоні написано, що тому, хто его мае, виплатить ся за него ту суму, яка при-

---

дома. Тому отець не позволив — і жалував того пізнїйше.

Не було его від кількох годин і Фортунат лежав спокійно на сонци, дивлячи ся на синї гори і гадаючи о тім, що в недїлю піде до міста на обід до свого вуйка капраля[2]), коли нараз его думки перебив відголос вистрілу. Він встав і обернув ся в сторону рівнини, звідки доносив ся відголос. Вистріли повторили ся в нерівних відступах і чим раз більше наближували ся; вкінци на стежцї, котра вела до дому Матія, появив ся чоловік в кінчастій гірняцкій шапцї, бородатий, в лахманах; ледве волїк ся, опираючи ся о рушницю. Куля поцїлила его в бік.

Був то опришок, що вийшовши в ночи до міста по порох, наткнув ся в дорозї на корсиканьских жандармів, що засїли на него. По хоробрій оборонї вспів викрутити ся. Завзято переслїдуваний і гонений зі скали на скалу, випередив на своє щастє вояків, однако рана спиняла его в утечи до маккі.

Приступив до Фортуната і сказав:

— Ти син Матїя Фальконе.

— Так.

— Я Івась Санпіеро. Жовті ковнїрі женуть ся за мною. Сховай мене, бо не можу іти дальше.

— А що скаже отець, як я тебе сховаю без его дозволу.

— Скаже, що ти добре зробив.

— Хто знає?

— Ховай мене скоро, бо ідуть.

— Чекай, аж мій отець верне.

— Чекати? До чорта. Они будуть тут за пять мінут. Ану сховай мене, бо убю тебе.

Фортунат відповів ему з найбільшою холоднокровностию.

— Твоя рушниця не набита, а за поясом не маєш нї одного набою.

— Але маю штилет.

— А побіжиш так скоро, як я?

Він скочив і був вже досить далеко від опришка.

— Ти не син Матїя Фальконого! То даш мене зловити перед своїм домом?

Хлопця здавалось обійшли ті слова.

— А що даш, як сховаю тебе — спитав наближаючись.

Ранений пошукав в шкіряній торбинї, що висїла коло пояса і добув пятифранківку, котра була певно призначена на купно пороху. Фортунат усьміхнув ся на вид срібної монети, хопив єї і сказав до Івася:

— Не бій ся нїчого.

Сейчас вибрав велику діру в стозї сїна, що стояв перед самою хатою. Івась влїз до неї, а хлопець прикрив его так, що міг віддихати, а рівночасно тяжко було пізнати, що в тім сїнї хтось схований. Крім того попав ще на дотепну вигадку. Взяв кітку з молодими і посадив їх на стіг, аби кождому здавало ся, що сїна не рушано вже від давна. Вкінци замітивши слїди крови на стежцї коло дому присипав їх добре піском та й положив ся найспокійнїйше на сонци.

Кілька хвиль пізнїйше шістьох вояків в бурих уніформах з жовтими ковнїрами під проводом офіцира задержало ся перед дверми Матієвого дому. Офіцир був трохи посвояченний з Фальконом. (На Корсицї узнають о много дальші степенї посвояченя як де инде). Він назвав ся Теодор Ґамба: був дїяльним чоловіком і опришки боялись его, бо вже кількох з них виловив.

— Добрий день, свояче — сказав, підходячи до Фортуната. — О, як ти виріс! Чи не бачив ти перед хвилею переходячого чоловіка?

— О, я ще не такий великий як ви, своячe — відповів хлопець дурновато.

— Будеш, будеш колись. Але скажи менї, чи не бачив ти переходячого чоловіка?

— Чи я не бачив переходячого чоловіка?

— Так, чоловіка в кінчастій шапцї з чорного оксаміту і в камізольцї вишиваній жовто і червоно?

— Чоловіка в кінчастій шапцї і камізольцї вишиваній жовто і червоно?

— Так, але відповідай скоро і не повтаряй моїх питань.

— Нинї рано їхав попри наші двері сьвященик на своїм кони. Питав чи тато здорові, а я ему сказав...

— Ах, урвителю, ти удаєш дурного! Скоро говори менї, куди пішов Іван, бо ми глядаємо его; а я певний що ішов тою стежкою.

— Хто знає?

— Хто знає? Я знаю, що ти его бачив.

— Або можна що бачити як спить ся?

— Ти не спав, непотрібе, вистріли тебе збудили.

— То гадаєте свояче, що ваші рушниції роблять тілько гуку? Рушниця мого вітця трохи голоснїйша.

— Чорти би тебе взяли! Я певний, що ти бачив Івася. А може навіть сховав его? Ану, хлопцї, війдїть до хати і погляньте чи нема там нашого панича. Він ступав лиш одною ногою, а має за богато олію в голові, аби шти-

[2]) Начальник громади.

падає яко дивіденда за той а той рік. Виплата відбуває ся аж тогди, коли загальні збори акціонерів удобрять рахунки з цілого року і визначать дивіденду. Купонів долучає ся до акцій тілько, кілько товариство собі ухвалить, н. пр. пять купонів на 5 літ; що року відтинає ся один такий купон і бере ся за него дивіденду. Коли же купони вийдуть, то треба постарати ся о нові на дальших пять літ. На то єсть на папери з копонами долучений ще другий квіт, котрий називає ся з французска „тальон“. Той тальон відтинає ся і іде ся з ним до дирекциї банку, чи взагалі товариства акційного, а дирекция видає на него нові купони разом з новим тальоном. Коли би тальон загубив ся, то треба предложити акцию. Коли акцию продає ся, то той, що єї купить, мусить перенести єї на своє імя, а купони, за котрі вже належить ся виплатити, лишає або першому властителеви акций, або переймає також на себе — Що-ж то суть пріорітети або акциї першеньства? Буває так, що якесь товариство акційне хоче збільшити свій капітал, отже приймає нових акционерів і видає нові акциї в ціні новисше парі, значить ся замість н. пр. по 1000 зр. як давнійші акциї, по 1100 зр. Ті нові акциї не ріжнять ся нічим від давнійших і дають так само брати однакову пайку (дивіденду) з чистого зиску. Але коли інтерес зле стоїть, то товариство не могло би знайти акционерів; тогди давнійші акционери роблять новим якусь уступку, дають їм право, що они при роздїлї дивіденди мають бути перші увагляднені, отже дають їм право першеньства в той спос б, що н. пр. нові акционери мають наперед діставати з дивіденди 5 процент; коли по виплатї тої дивіденди першеньства лишить ся ще якась сума з цілої дивіденди, то давнійші акционери на свої давнійші (основні) акциї дістають також 5 процент з загальної дивіденди, а коли би і по тій виплатї лишила ся ще якась сума, то аж тогди розділяє ся она по рівній пайцї межи всїх акционерів. Нові акциї з таким правом подїлу дивіденди називають ся акциями першеньства або пріоритетами. Може однакож так бути, що акциї першеньства дістають 5 процент, а на давнїйші акциї або не припаде нїчого, або лиш малий процент, 1, 2 або 3 процент. Може однакож і так бути, що ані акциї першеньства ані акциї основні не дістануть нїчого; отже коли акцийне підприємство не виплачує ся, то й акциї першеньства не ухоронять від страти.

— Рани на деревах овочевих не повинні так само як у чоловіка або у звірини лишати ся отвертими, бо від них тогди дерева овочеві найбільше псують ся, марніють і гинуть. Длятого по кождій бури треба в саді оглянути кождісеньке дерево, чи неиа на нїм зломаної гиляки і рану зараз відповідно залїпити та обвязати. Рани можуть бути т. зв. верховї, з верха на галузи, коли н. пр. якусь галузь або гиляку відрїжемо або відрубаємо. В такій ранї, коли єї не залїпити, робить ся діра, котра іде чим раз глубше, бо вода від дощів в нїй збирає ся і дерево гниє до середини. По відрубаню якої галузи, або коли єї буря зломила, треба єї зверха зрівнати і вигладити ножем а відтак замастити мазею (тером). Рани від відчімхненя, котрі найчастійше робить буря, або котрі роблять ся тогди, коли неосторожно відрубуємо або відрізуємо галузь, треба зараз гладко ножем вирівнати і замастити мішаниною по половинї з глини і коровячого лайна а відтак ще й обвязати. Коли же в галузи єсть вже якась стара рана, дупло, довкола котрого кора загоїла ся і з неї зробив ся нїби валок, але в серединї галузь таки гниє, то треба рану вичистити аж до живого якоюсь зелїзною лопаткою або н. пр. долотом а відтак заткати глиною змішаною з мазею. До залїплюваня ран найлїпше зробити собі масть слїдуючим способом: Розтопити на грани 12 частий живиці, 5 частий воску, три части смальцю, додати 2 части теру і пять частий терпентини. До уживаня треба масть за кождий раз розігріти, а коли єї вже кілька разів розгрівало ся, то треба знову додати трохи терпентини.

Переписка господарска.

Д. К. в К.: Що то значить: худобина „малик“ у котрої, як Ви кажете, єсть на зашийку ямка і хребет єсть через то рівний — того не знаємо. Слова „малик“ чуємо перший раз від Вас. Може хто з наших читателїв буде так ласкав і пояснить нам слово „малик“. Можемо Вам лиш то сказати, що зашийок у рогатої худоби повинен бути низький, плоский а широкий на два або три пальцї а спадати до хребта так, щоби нїгде не було ямки. Коли єсть ямка, то худобина єсть хибно збудована і тогди не добра на пожиток (особливо на молочність і на випас). Але хребет у рогатої худоби повинен бути рівний, а при тім відповідно короткий, широкий і гладкий. Хребет вигнений до гори, або як би заломаний і за довгий єсть знаком слабосильности худобини. Така худобина не здібна анї до роботи анї до розплоду. Кілько в тім правди, що коли „малик“ згине на обійстю, то по нїм мусить згинути ще 14 штук худоби — не можемо сказати, бо не знаємо, що наші селяни називають „маликом“. Може в тій повірцї бути й трохи правди, але й єсть ще більше байки. Як би „малик“ означало якусь худобину нездужаючу на якусь заразливу хоробу, то могло би бути, що по нїй гинула би ще й друга худобина, бо заразилаби ся від неї. Але що лиш 14 штук то вже байка. Чому-ж не 13 або 15, але як-раз 14? На будову тіла у ходобини треба звважати, бо від того дуже богато зависить, чи годівля рогатої худоби буде господареви вести ся чи нї. Якої небудь худобини не треба нїколи купувати, особливо тогди коли розходить ся о приховок. Длятого очевидно і телята малики, коли они мають ямку на зашийку не варто тримати.

Телєграми.

Відень 28 червня. Є. Вел. Цїсар санкционував ухвалений галицким соймом закон о правних відносинах учителїв народних.

Відень 28 червня. Мінїстер справ заграничних ґр. Ґолуховский має дня 2 липня с. р. виїхати до купелїв в Він (Vinne) в Воґезах.

Раба (на Угорщинї) 28 червня. Підчас празнику в місцевости Дьоер Сент Іван прийшло до великої бійки а коли жандармерия арештувала двох паробчаків почала товпа грізно домагати ся їх випущеня. Коли же арештовано ще двох других, напала товпа на будинок громадский. Шкадрона гузарів з Раби і жандармерия зробили порядок. Рівночасно наспіла вість, що робітники з фабрики ваґонів в Рабі напали в тій самій місцевости на дворець зелїзницї. Гузари і жандарми зробили і там порядок та арештували виновників.

Сан Франціско 24 червня. Трета ескпедиция в силї 4000 відплила на Филипиньскі острови.

Ню-Йорк 28 червня. Помічничий крайсер „Гарвард“ відплив з войском до Сантхаґо де Куба.

гулькаючи іти до маккі. Впрочім слїди крови тут задержують ся.

— А що скажуть тато? — спитав Фортунат сьміючи ся глумливо — що скажуть як довідають ся, що ви бушували в хатї, коли їх не було.

— Урвителю! — відповів офіцир Ґамба, беручи его за ухо — знаєш, що як схочу то засвіваю на иншу ноту. Може скажеш вкінци правду, як дам тобі яких двайцять плазів шаблєю.

А Фортунат заєдно сьміяв ся.

— Мій отець Матій Фалькопе — сказав гордо.

— Чи ти знаєш, дітваку, що я можу забрати тебе до Корте або до Бастиї? Вкину тебе до вязницї, на солому, з кайданами на ногах, а відтак підеш під ґільотину, як не скажеш, де Івась Саппіерро.

Хлопець розсьміяв ся на ту сьмішну погрозу і повторив:

— Мій отець Матій Фалькопе!

— Пане поручнику — шепнув один з старших жандармів — не задираймо ся з Матієм.

Ґамба був в дїйстнім клопотї. Розмавляв півголосом з вояками, що вже перетрясли дім. Не довга то була робота, бо хата Корсиканця складає ся лише з одної квадратової компати. Цїла обстава то стіл, лавки, скринї і домашні або стрілецкі прилади. Тимчасом малий Фортунат гладив кітку і здавало ся радував ся з заклопотаня жандармів і свояка.

Один вояк приступив до сїна. Побачив на нїм кітку і пхнув недбало баґнетом в стіг здвигаючи плечі, немов би чув, що тут глядати опришта то аж сьмішно. Нїчого не рушило ся і лице дитини анї не дрогнуло.

Офіцир і его жандарми стратили вже всяку надію; дивили ся вже поважно в сторону рівнини, немов би наміряли вернути, звідки прийшли, коли їх провідник, видячи, що погрози не впливають на сипа Фалькопего, постановив ужити послїдного способу і приєднати собі єго пестощами і подарунками.

— Свояче — сказав — видаєш ся менї дуже розумним хлопцем. Далеко зайдеш. Але зачинаєш зі мною небезпечну гру і як би я не бояв ся зробити прикрість мому своякови Матієви, то Біґми забрав би тебе з собою.

— Ба!

— Але як верне мій свояк, то оповім єму всьо і за то що брешеш, дістане ся тобі від него.

— Справдї?

— Побачиш.... Але уважай.... будь добрий, а я щось тобі дам....

— Я вам, свояче, дам одну раду: як будете довше зволїкати, то Івась стане в маккі, а тогди треба буде більше як одного такого сьмільчака як ви, аби его найти.

Офіцир добув з кишенї срібний годинник, що вартав з десять талярів; а побачивши, що очи малого Фортуната блисли на вид годинника, наставив єму ту покусу завішену на сталевім ланцушку перед самі очи.

— Видиш урвителю! Ти хотів би мати такий годинник на шиї, ходивбись собі з ним по улицях Порто-Веккія гордий як пава, а люди питали би: котра година? а ти говорив би їм: поглянъте на мій годинник.

— Як виросту, то мій вуйко, капраль, дасть менї годинник.

— Ба, але син твого вуйка вже его має.... що правда не такий хороший, як ось той.... Але він молодший від тебе.

Хлопець зітхнув. (Конець буде.)

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).